

Revisie ROSA: Doel en positionering

Brian Dommissie
Projectleider

Standaardisatieraad
2 december 2021

Achtergrond

- ROSA in 2015 overgedragen aan Edustandaard vanuit het programma SION.
  - Architectuurraad is de “hoeder” van de ROSA, bewaakt inhoud, samenhang en kwaliteit.
  - Standaardisatieraad is eigenaar van de ROSA, stelt vast en stimuleert gebruik.
- Binnen Edustandaard verdere verbreding (thema’s, ketenprocessen) van ROSA doorgevoerd.
- Actieve inzet van de ROSA bij uitvoeren van de ROSA-scans.

Aanleiding tot revisie ROSA

- Sectorale referentie- en doelarchitecturen redelijk autonoom van elkaar en van de ROSA ontwikkeld. Sterke wens tot meer samenhang en samenwerking (zie ook Verslag Standaardisatieraad 1-7-2021).
- Opnemen van generieke modellen uit bijv. de AMIGO-aanpak en architectuuraanpak Toegang maakt ze breder beschikbaar en zorgt voor bredere toepassing van de aanpak zelf.
- Ketenvoorzieningen die sectoroverstijgend ingezet worden als OSR, ROD, Facet willen zich bij doorontwikkeling baseren op de ROSA vwb begrippen, modellen, principes en ontwerpkeaders.
- Ontsluiting van afspraken in Edustandaard wil ROSA structuur volgen.
- Nieuwe ontwerpgebieden in de ROSA scans zijn nog niet (voldoende) verankerd in de huidige ROSA (bijv. ethiek)

Veel wensen waaruit veel werk voortvloeit dat niet in regulier onderhoud en beheer zomaar te verstouwen is, maar als project het beste kan worden opgepakt.

Waarom architectuur? Ketendoelen

Onderwijsbrede
Ketendoelen
(bron: huidige
ROSA)

Leven lang
leren

Administratieve
lastenverlichting

Ketenbrede
informatie-
beveiliging

Privacy by
design

Snel
inspelen op
beleid

Effectieve
keten-
governance

Ketendoelen worden voor een groot deel te realiseren via informatisering en de organisatie daarvan.

Architectuur is hierbij een onmisbaar instrument

Flexibilisering

ROSA

FORA

MORA

HORA

Werken onder architectuur - business case

Architectuur draagt bij aan het:

- borgen kwaliteit van ontwikkelingen/initiatieven in het onderwijs;
- bundelen van kennis en tegengaan versnippering (bijv. waar gekwalificeerde informatie is te vinden);
- besparen van tijd en geld bij analyses, ICT-ontwikkeling, maken van ketenafspraken etc.
- ROSA: partijen die in meerdere ketens en sectoren opereren (DUO, CvTE, leveranciers etc.) hebben baat bij een sectoroverstijgende architectuur.

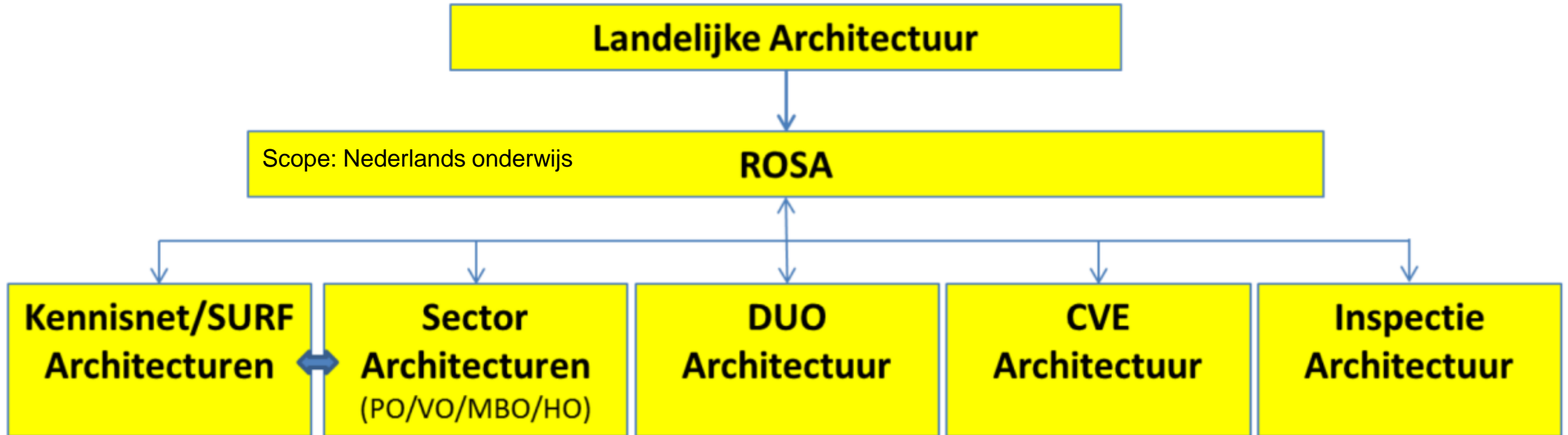
Doelstelling ROSA

Bevorderen van ketensamenwerking tav de informatievoorziening in het onderwijs in alle sectoren en op (onderwijs)sectoroverstijgende aspecten van informatievoorziening.

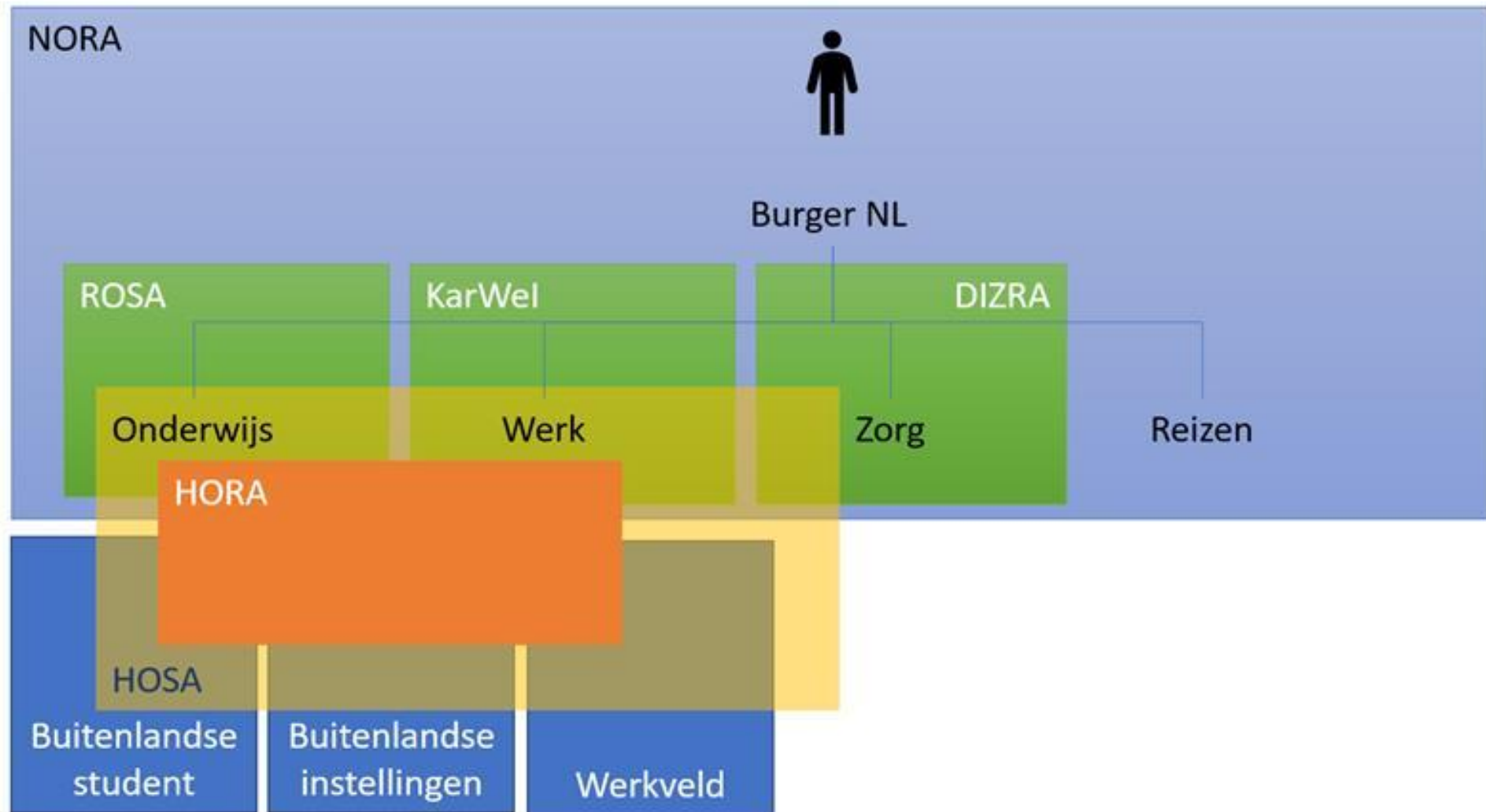
Dat bevorderen wordt op een aantal manieren ingevuld, de afgeleide doelen:

- De ROSA fungeert als gids in het onderwijs als het gaat om het vinden van (keten)diensten, (keten)voorzieningen en ketenontwikkelingen alsmede te weten wat er speelt ten aanzien van de informatie-uitwisseling en de randvoorwaarden en afspraken die daarvoor gelden.
- De ROSA is deels beschrijvend/inspirerend (welke ketenprocessen kennen we in het onderwijs en hoe verhouden zie zich tot elkaar) en deels voorschrijvend (principes, ontwerp-kaders, etc.). Het voorschrijvende deel van de ROSA is richtinggevend en kaderstellend, en levert het fundament voor een bestuurlijk afsprakenstelsel.
- De ROSA zorgt voor verbinding tussen diverse (keten)initiatieven in het onderwijs doordat die initiatieven gebruikmaken van de ROSA en/of baseren zich op de ROSA.
- ROSA ondersteunt een modulaire architectuuraanpak, zoals die in bijvoorbeeld AMIGO en de Architectuuraanpak Toegang wordt voorgestaan, waarbij werkgroepen invulling geven aan deze modules maar wel is geborgd dat deze modules op elkaar aansluiten.

Globale positionering ROSA

Onderwijsinstelling heeft met meerdere domeinen te maken

Positionering ROSA irt sectorale architecturen

Onderwijsbrede
Ketendoelen

Leven lang
leren

Administratieve
lastenverlichting

Ketenbrede
informatie-
beveiliging

Privacy by
design

Snel
inspelen op
beleid

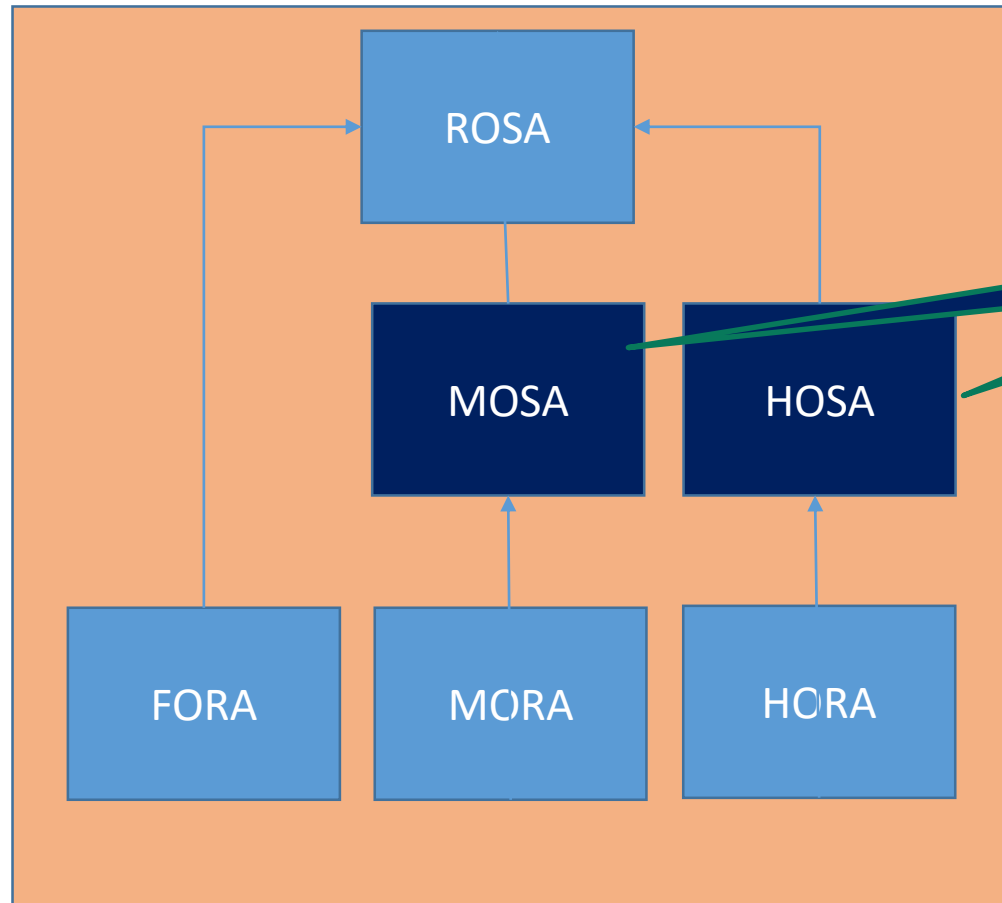
Effectieve
keten-
governance

Op sectoroverstijgend
niveau
(onderwijsbrede
referentiearchitectuur)

Op sectorniveau
(doelarchitectuur)

Op organisatieniveau
(referentiearchitectuur)

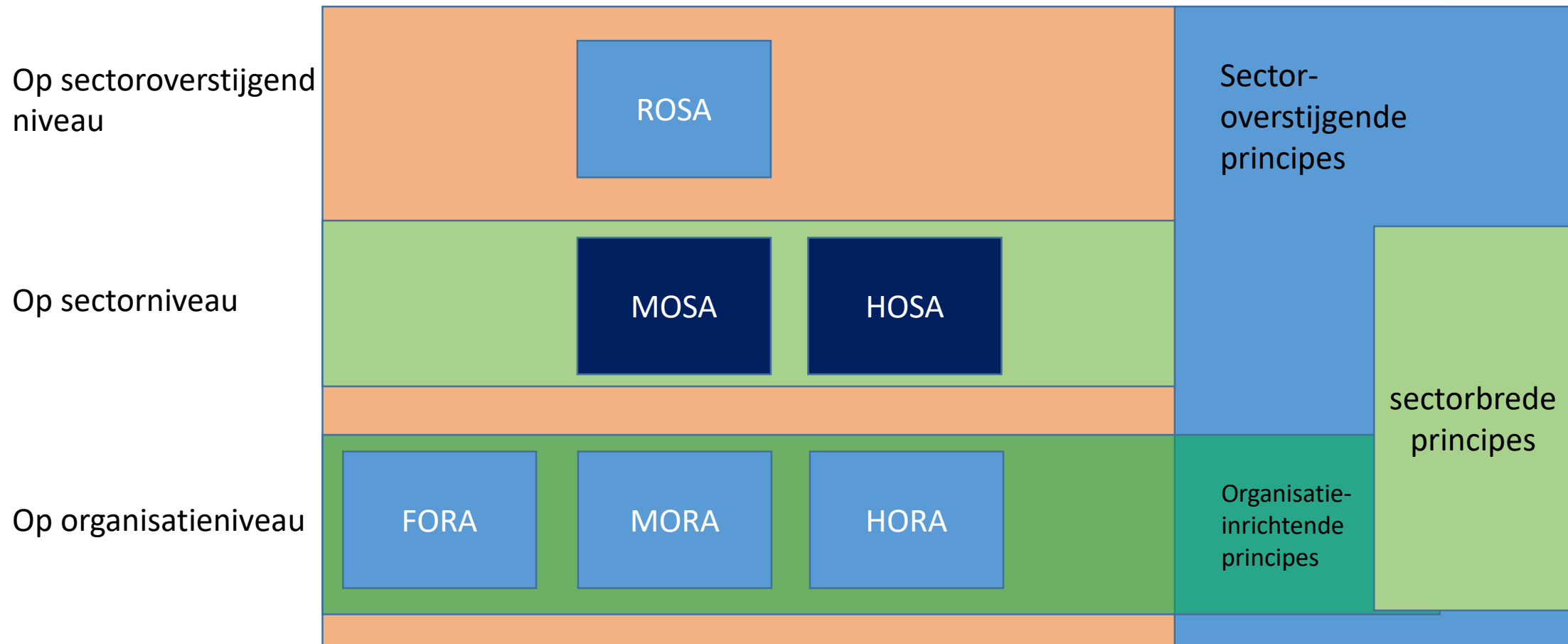
Wat richt je waar in
en welke referentie-
cq doelarchitectuur
is daarbij
ondersteunend?

edustandaard

Gemeenschappelijk en (sector)specifiek

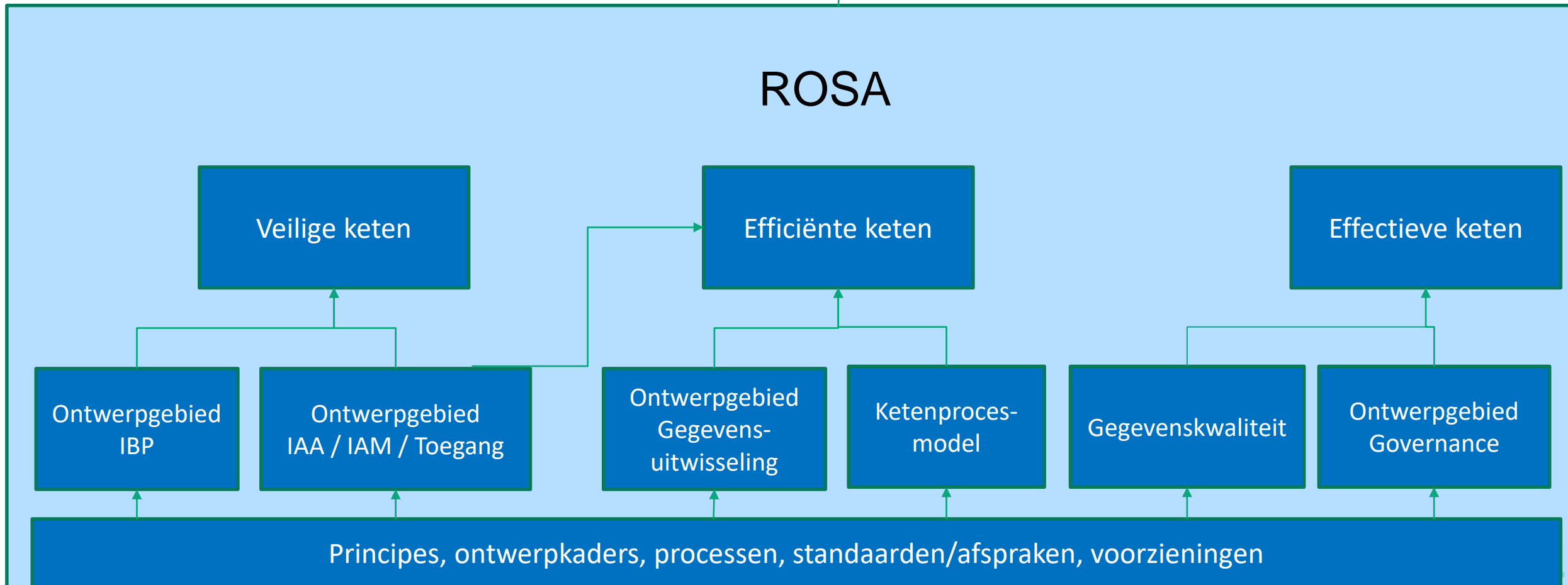
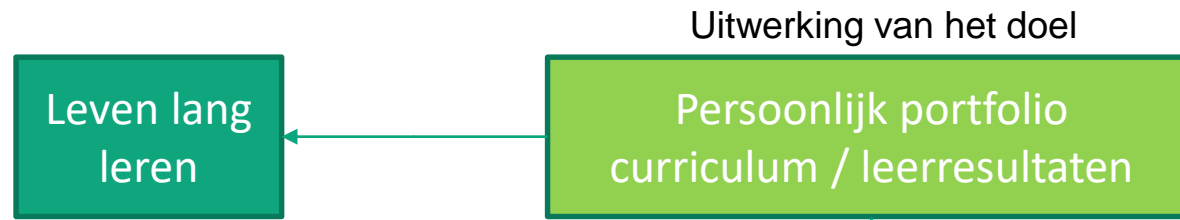
- Principes
- Ontwerpkaders
- Processen
- Begrippen
- Afspraken
- Voorzieningen

Sectoroverstijgende principes

- **Ketensamenwerking moet veilig zijn**
  - Er worden niet meer persoonsgegevens dan noodzakelijk aan niet meer geautoriseerde personen dan noodzakelijk verstrekt.
  - Uitwisseling maakt gebruik van beveiligde verbindingen en afgesproken protocollen.
- **Ketensamenwerking moet effectief zijn**
  - Gegevens die tussen deelnemers gedeeld mogen worden, worden in de keten aan elkaar bekendgemaakt en verstrekt.
  - Kwaliteit van gegevens is bekend.
  - Ketensamenwerking wordt ondersteund door effectieve governance
    - Samenwerking tussen de deelnemers houdt rekening met de complexiteit tussen de stelselverantwoordelijkheid van de overheid en de autonomie van de onderwijsinstellingen en private partijen.
- **Ketensamenwerking moet efficiënt zijn**
  - Het verstrekken van gegevens wordt geharmoniseerd en gestandaardiseerd. Gegevens zijn te gebruiken vanuit de verschillende bronnen waarbij de gegevens gepresenteerd worden als kwamen zij uit één bron.
  - Hergebruik van afspraken (of delen ervan).

Bijdrage aan de ketendoelen

Projectinrichting Revisie ROSA

- Opdrachtgever: Standaardisatieraad
- Gedelegeerd opdrachtgever: Henk Nijstad (Bureau Edustandaard)
- Vaststellend orgaan: Architectuurraad
- Opdrachtnemer: Kernteam van architecten olv Brian Dommissie (Kennisnet)
- Kernteam is trekker van 6 werkpakketten, uitvoering van de werkpakketten samen met werkgroepen Edustandaard, architectuurraadleden, vertegenwoordigers van de sectorale referentiearchitecturen en vertegenwoordigers van ketenpartijen.
- Quality Assurance team: Vertegenwoordigers van de sectorale referentiearchitecturen, OCW, DUO
- Projectresultaten worden incrementeel in nieuwe ROSA wiki opgebouwd.

Rol van de Standaardisatieraad bij de ROSA

De Architectuurraad (inhoudelijk de hoeder van de ROSA) vraagt ten aanzien van de rol Standaardisatieraad in relatie tot de ROSA het volgende:

- Onderschrijf/word eigenaar van de business case (slide 4) en het doel van de ROSA (side 5).
- Fungeer als formeel opdrachtgever van het project Revisie ROSA (accordeer dat dit project kan worden uitgevoerd).
- Zorg op bestuurlijk niveau dat de ROSA en de andere referentiearchitecturen gebruikt worden als een gezaghebbende basis voor vernieuwing en verbetering van de informatiehuishouding in het onderwijs.
- Borg op bestuurlijk niveau de samenwerking tussen de referentiearchitecturen en bevorder de samenhang.